

Hundägarens ansvar

Det är inte ovanligt när man är ute och rider i skog och mark att man träffar på hundar. Tyvärr är hundar dock ofta oklopplad. Har inte ägaren i en sådan situation god tillsyn över hunden kan det sluta med en olycka. En skällande hund som tar upp jakten på ett ridande ekipage kan skrämma såväl hästen som rytturen och medföra skada. Vad har hundägaren för ansvar i en sådan situation?

Som huvudregel ansvar en djurägare endast för sådan skada som orsakas genom att ägaren varit vårdslös. Orsakar exempelvis hästar, får eller kor skada ansvarar ägaren (eller den som har tillsyn över djuret) endast om det är visat att skadan beror på vårdslöshet hos den ansvarige. Skulle en häst springa ut ur hagen och orsaka skada, måste den skadedrabbade visa att hästägaren varit vårdslös för att få ersättning.

Vad som skall anses vara vårdslöshet får bedömas från fall till fall. Den grundläggande frågan vid vårdslöshetsbedömningen är om den vållande borde ha handlat på annat sätt. Vid denna bedömning kan ett stort antal olika omständigheter beaktas. Man brukar ta hänsyn till risken för skada, den sannolika skadans storlek samt möjligheterna att undvika skada. Vårdslöshet kan exempelvis föreligga om hästägaren inte har hållit staketet runt hagen i godtagbart skick så att detta har gett upphov till att hästen lämnade hagen och orsakat skada.

När det gäller hundar finns det dock bestämmelser om ett strängare ansvar. En hundägare har ett så kallat strikt ansvar för de skador som orsakas av hunden. Detta innebär att ägaren ansvarar för skada även fast han inte varit vårdslös. Också annan som har hand om hunden bär ett sådant ansvar. Såväl hundens ägare som den som mottagit hunden för vård skall oberoende av vårdslöshet ersätta skada som hunden orsakar. Den som exempelvis använder hunden eller fungerar som fodervärd

eller liknande har – tillsammans med ägaren – ett strikt hundansvar.

Bestämmelserna finns i en äldre lagstiftning från 1943, lagen om tillsyn över hundar och katter. Vid lagens tillkomst har förmodligen bestämmelsen avsett skador som uppstår genom att hunden biter människor eller djur. Lagtexten innehåller dock ingen sådan begränsning och skadeståndsansvar har ålagts även i andra situationer.

Vid skada räcker det enligt rättspraxis att den skadedrabbade visar att det sammantaget är klart mer sannolikt att den utpekade hunden var förövaren än någon annan hund. Detta något lägre beviskrav innebär att en hundägare som använder sin hund utan att ha den under full och ständig kontroll i någon mån bär risken att även få ersätta en skada som en annan hund än hans egen orsakat. En sådan intresseavvägning har gjorts för att rätten att få ersättning för skador orsakade av hundar inte skall bli alltför urholkad

Förutom att tillgodose den skadelidandes krav på ersättning är huvudsyftet med det stränga hundansvaret att betona vikten av att genom noggrann tillsyn hindra hunden från att orsaka skada. Som såväl hundägare som hästägare får jag därför passa på att påminna om hur viktigt det är att – när man är ute i skog och mark – ha sin hund under sådan uppsikt som krävs för att förebygga att annan kan skadas.